

בש"פ 7251/22 - צאלחפרעון נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 7251/22

לפני: כבוד השופט ד' ברק-ארז

המבקש: צאלחפרעון

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 18.10.2022 בעמ"ת 13636-10-22 שניתנה על-ידי כבוד השופט ש' מלמד

בשם המבקש: עו"ד סתיו כהן, עו"ד מוחמד מחאג'נה

בשם המשיבה: עו"ד יוסף קנפו

החלטה

1. בפני בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 18.10.2022 (עמ"ת 13636-10-22, השופט ש' מלמד). בית המשפט המחוזי דחה ערר על החלטתו של בית משפט השלום מיום 11.10.2022 (מ"ת 32127-09-22, סגן הנשיא ר' פרי), שהורה על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים נגדו.

2. ביום 14.9.2022 הוגש נגד המבקש כתב אישום לבית משפט השלום, ובהמשך ביום 28.9.2022 הוא תוקן כך שהוסף בו עד תביעה. כתב האישום המתוקן נסב על אירוע מליל ה-5.9.2022 של התפרצות לכלי רכב על-ידי ניפוצ אחד מחלונותיו ונסיעה בו, ללא רישיון נהיגה, לכיוון שטחי האזור תוך החזקה באגרופן. המבקש נעצר למחרת ומאז מצוי במעצר מאחורי סורג ובריח.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של המבקש עד תום ההליכים נגדו. בבקשה זו טענה המדינה כי יש בידיה ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של המבקש במיוחס לו, ופירטה את העיקריות שבהן. עוד נטען כי חרף העובדה שהמבקש הוא אדם צעיר ללא עבר פלילי, נסיבות ביצוע העבירה מלמדות כי נשקפת ממנו מסוכנות גבוהה כלפי הציבור ורכושו, וכן כי קיים יסוד סביר לחשש שהמבקש יתחמק מהליכי שפיטה, בשים לב לכך שהוא תושב האזור.

4. בדיון שהתקיים בו ביום הסכים המבקש לקיומו של ניצוץ ראייתי והוא נעצר עד להחלטה אחרת.

5. ביום 11.10.2022 התקיים דיון בבית המשפט השלום, ובו הסכים בא-כוח המבקש לקיומן של ראיות לכאורה. לצד זאת, ביקש בא-כוח המבקש לבחון אפשרות לשחרורו של המבקש ממעצר בכפוף להפקדת ערבויות צד שלישי. בהחלטה הנזכרת בפתח הדברים בית משפט השלום הורה על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים נגדו. בית משפט השלום קבע כי נסיבות ביצוע העבירות המיוחסות למבקש מלמדות על מסוכנות רבה, והדגיש כי הוא נכנס לישראל כדי לפגוע ברכושם של אזרחי המדינה, גנב כלי רכב ונהג בו ללא רישיון בכביש ראשי, תוך סיכון עצמו ואחרים, כאשר בכוונתו להעביר את כלי הרכב לאזור. כן צוינה העובדה שהמבקש נשא עמו אגרופן. בית משפט השלום הוסיף והטעים כי במקרה דנן קמה גם עילת מעצר בשל החשש להימלטות מאימת הדין על רקע היותו של העורר תושב האזור. לנוכח כל האמור נקבע שלא ניתן להשיג את תכליות המעצר אלא בדרך של מעצר מאחורי סורג ובריח, ומשכך הורה בית משפט השלום על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים נגדו.

6. המבקש הגיש ערר לבית המשפט המחוזי וזה נדחה כאמור. בית המשפט המחוזי ציין שהעבירה של גניבת כלי רכב על-ידי תושבי האזור מהווה "מכת מדינה", והוסיף כי מדי יום ביומו בית המשפט יושב בדיון בעררים על החלטות מעצר בשל ביצוע עבירות דומות. עוד צוין כי על בית המשפט "לתת ידו גם כן להילחם בתופעה זו של גניבות הרכבים ושחרורו של [המבקש] מציג תמונה של מסר שאינו תואם את חומרת העבירה". בית המשפט המחוזי ציין עוד כי ההיתכנות שיוטל על המבקש עונש מאסר, אם יורשע, מעצימה את החשש מפני הימלטותו.

7. בקשת רשות הערר שבפני מכוונת כלפי החלטותיהן של הערכאות הקודמות. בבקשה נטען כי המקרה דנן מצדיק מתן רשות ערר, שכן החלטה זו ניצבת, כך נטען, בסתירה להלכה שנקבעה בהרכב מורחב בדנ"פ 2316/95 גנימאת נ' מדינת ישראל, פ"ד מט(4) 589 (1995) (להלן: הלכתגנימאת), שלפיה תופעה של "מכת מדינה" כשלעצמה אינה מקימה עילת מעצר. המבקש מוסיף וטוען כי אף הנימוקים הנוספים שעמדו ביסוד החלטתו של בית המשפט המחוזי - חומרת העבירה ועונש המאסר הצפוי - אינם יכולים להצדיק מעצר עד תום ההליכים. באופן קונקרטי, טוען המבקש כי בנסיבות העניין לא נשקפת ממנו מסוכנות, בשים לב לכך שמיוחסת לו עבירת רכוש יחידה ולא מתוחכמת. עוד הוא מציין כי אף בית המשפט המחוזי לא קבע למעשה שמתקיימת בעניינו עילת מעצר של מסוכנות המצדיקה את מעצרו.

8. ביום 2.11.2022 הגישה המדינה את תגובתה, בהתאם להחלטתי מיום 31.10.2022, ובה היא הביעה את התנגדותה למתן רשות ערר. בתגובה נטען כי נסיבות העניין אינן מתאימות לדיון ב"גלגול שלישי", וכי ממילא ההכרעות הקודמות בעניינו של המבקש היו מוצדקות לגופן.

9. ביום 14.11.2022 קיבלתי בקשה שהגיש המבקש להוספת אסמכתה לבקשת רשות הערר, שבגדרה הוא הפנה עמוד 2

להחלטה עדכנית של חברי השופט י' כשר, אשר עוסקת במקרה הדומה בעיקרו לעניינו (בש"פ 6766/22 סעאפין נ' מדינת ישראל (13.11.2022) (להלן: עניין סעאפין)). באותו עניין הורה בית משפט השלום על מעצרו של נאשם עד תום ההליכים בשל כך שהעבירה של גניבת רכבים היא "תופעה נפוצה", קביעה שאושרה גם על-ידי בית המשפט המחוזי שדן בעניינו. בית משפט זה קיבל את בקשת רשות הערר ואף קיבל את הערר לגופו, לאחר שקבע כי הנימוקים שניתנו למעצרו של אותו נאשם עומדים "בסתירה מובהקת" להלכת גנימאת, שלא נס ליחה, ואשר על-פיה היותה של עבירה מסוימת "מכת מדינה" אינה מבססת, כשלעצמה, עילת מעצר. בנסיבות אותו עניין הורה אפוא בית משפט זה על השבת הדין בתיק לבית משפט השלום, כדי שזה יבחן האם מתקיימת עילת מעצר בעניינו של הנאשם המסוים העומד לדין. המבקש ביקש ללמוד מכך גזירה שווה לעניינו.

10. לאחר שעיינתי בבקשת רשות הערר ובתגובה לה ונתתי דעתי לטענות הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות. אכן, הנמקתו של בית המשפט המחוזי מעוררת על פניה קושי, שכן עולה ממנה כי די בכך שהתופעה של גניבת כלי רכב על-ידי תושבי האזור עולה כדי "מכת מדינה" על מנת להקים עילת מעצר עד תום ההליכים בשל מסוכנות, כאשר לא קבועה חזקה מסוג זה בסעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996. כחברי השופט כשרבענין סעאפין, אף אני סבורה כי עמדה זו אינה עולה בקנה אחד עם הלכת גנימאת. אולם, ובניגוד לעניין סעאפין, במקרה דנן החלטתו של בית המשפט המחוזי אך נתנה תוקף להחלטה על מעצר עד תום ההליכים שהתקבלה בבית משפט השלום. כעולה מהחלטתו, בית משפט השלום בחן היטב את נסיבות המקרה לגופן, ובהתאמה קבע כי הן מלמדות על קיומה של מסוכנות מצד המבקש, וכן על קיומו של חשש להימלטות מן הדין. בנסיבות אלה, ולנוכח השוני בהנמקות, ההחלטה בעניין סעאפין אינה משליכה על עניינו של המבקש דנן. כל זאת, מבלי לגרוע מן הדברים העקרוניים שנכתבו בה, ושלחם אני כאמור שותפה.

11. אשר על כן, בהתחשב באמת המידה המצמצמת לדין בבקשות רשות ערר ב"גלגול שלישי" מסוג זה (ראו: בש"פ 3205/22 בן לולו נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (1.6.2022); בש"פ 4990/22 אליהו נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (28.7.2022)) אינני מוצאת הצדקה למתן רשות ערר במקרה דנן.

12. סוף דבר: בקשת רשות הערר נדחית.

ניתנה היום, כ"ג בחשון התשפ"ג (17.11.2022).

ש ו פ ט ת